

Arkeologisk förundersökning 2013

Innerstaden 1:14 – Hjulhamnsgatan, fornlämning 20

GASLEDNING

Malmö stad, Malmö kommun
Skåne län

Arkeologisk förundersökning 2013

Innerstaden 1:14 – Hjulhamnsgatan, fornlämning 20

GASLEDNING

Malmö stad, Malmö kommun
Skåne län

Skånearkeologi

Per Sarnäs

Midgårdsgatan 3

216 19 Malmö

Tel: 0708-82 78 16

E-post: info@skanearkeologi.se

Webb: www.skanearkeologi.se

Arkeologisk förundersökning 2013

Innerstaden 1:14 – Hjulhamnsgatan, fornlämning 20

Gasledning

Malmö stad, Malmö kommun

Skåne län

Skånearkeologi

Rapport 2013:6

Författare: Per Sarnäs

Grafisk form: Anders Gutehall

Sättning: Per Sarnäs

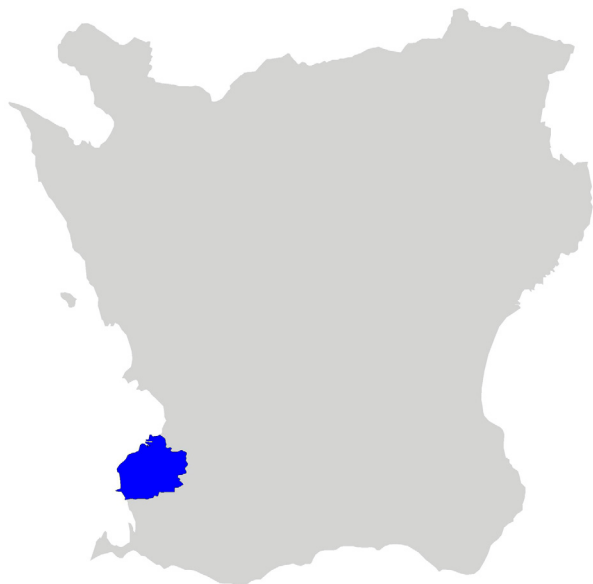
Omslagsbild: Per Sarnäs

Tryck: Elanders Sverige AB

© Skånearkeologi 2013

Innehåll

Inledning	5
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Undersökningsresultat	6
Referenser	7
Tekniska och administrativa uppgifter	8

Figur 1. Karta över Skåne med Malmö kommun markerat med blått.

Figur 2. Karta över del av Malmö med platsen för undersökningen markerad med grön prick. Blå linje markerar gränsen för fornlämning 20

Inledning

Med anledning av att E ON Gas Sverige AB skulle koppla in gas i en fastighet på Hjulhamnsgatan inom Malmö medeltida stadsområde, genomförde Skånearkeologi en arkeologisk förundersökning i form av en schaktningsövervakning enligt beslut av länsstyrelsen i Skåne län (431-21183-2013).

Topografi och fornlämningsmiljö

Hjulhamnsgatan är uppkallad efter en kärrvik kallad "Hiulhaffnen". Denna skar in från söder i en sandås som upptog gatans södra del. Själva namnet kommer av ordet hjulman (hjul- och vagnmakare). Dessa yrkesmän skall ha haft sina verkstäder vid detta strede (Ljungberg 1960).

Det har genomförts fem arkeologiska undersökningar i Hjulhamnsgatan. År 1974 grävdes ett stort schakt för avlopp strax norr om föreliggande undersökning. Ledningsschaktet var 2,5 meter djupt och upptog 2/3 av gatans bredd. I schaktväggarna kunde Sven Rosborn konstatera olika torviga och dyiga lager med enstaka fynd i (Rosborn 1974). År 1989 genomfördes en schaktningsövervakning med anledning av nedläggning av fjärrvärme. Fjärrvärmerören lades dock i ett tidigare schakt för fjärrvärme (Persson 1989). Med anledning av en renovering av dagvattenledning 1991, grävdes tre schakt i norra delen av Hjulhamnsgatan och ett i korsningen Hjulhamnsgatan och Per Weijersgatan. Inget av antikvariskt värde framkom i schakten (Persson 1991). År 2002 övervakades ett schakt strax intill fastigheten Hjulhamnsgatan 5 varvid endast omrörda massor iakttogs (Assarsson 2006). Senaste undersökningen genomfördes 2009 med anledning av

Figur 3. Schaktplan med schakten markerat med grönt. I norra delen trycktes ledningen under gatan.

framdragning av gas. Ett 34 meter långt och 0,8 meter brett schakt med ett djup av ca 0,9 meter drogs i norra delen av Hjulhamnsgatan (strax norr om föreliggande undersökning). I södra delen av schaktet framkom på en nivå av ca 0,5–0,6 meter under markplan ett homogent gödselbemängt lager (Jönsson 2009).

Undersökningsresultat

Schaktet som var 26 meter långt, 0,4 meter brett och med ett djup av 0,8 meter berörde endast tidigare ledningsschakt. I södra delen blev schaktet något bredare då man fick leta efter en befintlig gasledning som man skulle koppla in sig på. Schaktet tangerade i östra kanten troligen fjärrvärmeschaktet från 1989. Det lilla schaktet i västra delen av Hjulhamnsgatan berörde 2002 års undersökning. Även i detta schakt var massorna omrörda. Mellan detta lilla schakt och det långa schaktet trycktes ledningen.

Figur 4. Bilden visar norra delen av det långa schaktet. Fyllningen bestod av grus som påförts vid tidigare ledningsarbeten.

Figur 5. Bilden visar utvidgningen av det långa schaktet för att finna den befintliga gasledningen. De grå rören är fjärrvärme. Järnröret mitt i bilden är troligen en vattenledning

Referenser

Litteratur

Ljungberg, Leif. 1960. Gatunamnen i Malmö.

Opublicerat material

Assarsson, H. 2006. Hjulhamnsgatan 5. Dokumentation i samband med ledningsdragning och förstärkning av elnät inom RAÄ 20. G23:04.

Jönsson, L. 2009. Gyllenstjärna 7 och Hjulhamnsgatan – schakt för gasledningar och gasvärmare inom RAÄ Malmö 20:1. G23:06.

Persson, G. 1989. Antikvarisk kontroll Hjulhamnsgatan – Per Weijersgatan. G23:02.

Persson, G. 1991. Antikvarisk kontroll Hjulhamnsgatan. G23:03.

Rosborn, S. 1974. Utdrag ur grävdagbok. Arkivhandling Malmö museer, G23:01.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer 431-21183-2013
Skånearkeologis diarienummer 201311
Arkivnummer G23:08

Län Skåne
Kommun Malmö
Socken Malmö
Fastighet Innerstaden 1:14
RAÄ-nummer 20

Ekonomiska kartans blad 2C:23
Koordinatsystem Sweref 99 TM
X koordinat 61 63 827
Y koordinat 373 943
M ö.h. 4,5

Fältarbetstid 2013-09-30–2013-10-01
Antal arbetsdagar 2
Antal arkeologtimmar 4

Undersökt yta 16 m²

Projektledare Per Sarnäs
Uppdragsgivare E ON Gas Sverige AB

Kostnader, arkeologi

Fältarbete: 2 600:-
Rapport: 3 900:-
Övrigt 1 000:-
Summa: 7 500:-

